

POZNÁMKY K FAUNE CICAVCOV (INSECTIVORA, CHIROPTERA, LAGOMORPHA, RODENTIA, CARNIVORA, ARTIODACTILA) PRÍRODNEJ REZERVÁCIE ŽITAVSKÝ LUH A BLÍZKEHO OKOLIA

MICHAL NOGA¹, MICHAL AMBROS², IVAN BALÁŽ³ & ALENA JANČOVÁ⁴

¹Štátna ochrana prírody SR, Správa Chránenej krajiny Malé Karpaty

²Štátna ochrana prírody SR, Správa Chránenej krajiny Ponitrie, Samova 3, Nitra, ambros@sopsr.sk

³Univerzita Konštantina Filozofa, Katedra ekológie a enviromentalistiky, Trieda Andreja Hlinku 1, Nitra, ibalaz@pobox.sk

⁴Univerzita Konštantina Filozofa, Katedra zoológie a antropológie, Nábregie mládeže 91, Nitra, ajancova@ukf.sk

Abstract

Noga M., Ambros M., Baláž I. & Jančová A., 2004: Notices to mammal fauna (Insectivora, Chiroptera, Lagomorpha, Rodentia, Carnivora, artiodactila) of the Nature reserve Žitavský luh and surroundings. Rosalia (Nitra), 17, p. Zoological research focused on mammals was realised in the Žitavský luh Nature Reserve and its close surroundings within 2001 – 2003. Occurrence of 30 mammal species from the following tribes was confirmed: Erinaceidae, Soricidae, Talpidae, Vespertilionidae, Leporidae, Arvicolidae, Muridae, Canidae, Mustelidae, Cervidae. 12 of them belong to tribes protected by law. 16 of them is recorded in attachments of international agreements about protection of biodiversity.

Key words: wetland, mammalian, Žitavský luh

Úvod

V predkladanom príspevku uvádzame výsledky prieskumu fauny cicavcov prírodnej rezervácie Žitavský luh a niekoľkých lokalít v jej okolí na strednom toku rieky Žitavy. Prieskum cicavcov sa uskutočnil v rámci konania letného ochrannárskeho tábora v dňoch 8.-11. augusta 2001 (akcia bola organizovaná Slovenským zväzom ochrancov prírody a krajiny Michal nad Žitavou, SOVS a Štátnou ochranou prírody – Správou Chránenej krajiny Dunajské luhy). Ďalšie údaje sú výsledkom jednorázového prieskumu územia Prírodnej rezervácie Žitavský luh v dňoch 6. – 7.11.2003, ktorý tu bol uskutočnený v súvislosti s mapovaním európsky významných druhov cicavcov realizovaného Štátnou ochranou prírody SR (Správy Chránenej krajiny Dunajské luhy a Ponitrie).

Z oblasti Hronskej a Žitavskej pahorkatiny sú známe údaje o cicavcoch z území katastrov obcí Vráble, Kvetná, Veľké Ludince, Želiezovce (AMBROS, 1988), Kozárovce, Mochovce, Nemčiňany (ŠTOLLMANN, DUDICH & AMBROS, 1997, JANČOVÁ A. 2002a, 2002b, 1999), Žitavskej pahorkatiny z okolia vodnej nádrže Vráble (DUDICH, ŠTOLLMANN & AMBROS 1993). Nepriame dôkazy o prítomnosti viacerých druhov cicavcov uvádza VONDRÁČEK & HOŠEK (1984) z potravy sovy pálenej.

Materiál a metodika

K identifikácii drobných cicavcov bol použitý kombinovaný spôsob odchyty: malé sklapovacie pasce, živolovné pasce a zemné lapáky. Väčšie druhy cicavcov (*Lagomorpha*, *Carnivora*, *Artiodactyla*) boli zisťované priamym pozorovaním, nálezom pobytových znakov alebo nájdených usmrtených exemplárov na miestnych komunikáciach. Celkove sme na sledovaných lokalitách zaznamenali 30 druhov cicavcov (tab.1) s rôznym ekozozologickým štatusom (tab. 3).

Prítomnosť niektorých druhov cicavcov v sledovanej oblasti sme zisťovali aj metódou determinácie osteologických nálezov získaných z vývržkov sov (*Asio otus*, *Strix aluco* a *Tyto alba*). Celkove sme získali päť vzoriek vývržkov z intravilánov priľahlých obcí (tab 2).

K odchyty a determinácii netopierov sme použili nárazové siete a detektor Peterson D 200.

Opis a prehľad lokalít

Prírodná rezervácia (PR) Žitavský luh sa nachádza na ľavom brehu stredného toku rieky Žitavy, v severnej časti okresu Nové Zámky, v katastrálnych územiach obcí Maňa, Michal nad Žitavou a Kmeťovo. Samotná lokalita je na nive rieky Žitavy v nadmorskej výške 133 m. Jej súčasná rozloha je 74,69 ha. Južnú hranicu tvorí zvyšok pôvodného meandrovitého toku rieky Žitavy. Zo západnej strany je ohraničená hrádzou zregulovaného toku rieky Žitavy, z východu je územie ohraničené pätou svahu chrbáta Hronskej pahorkatiny. Od okolitých plôch súvislej poľnohospodárskej ornej pôdy rezerváciu oddeľujú pravidelne kosené lúčne spoločenstvá. Severná a západná časť PR je položená vyššie, v západnej časti sa nachádza úzka meandrovitá depresia (ktorá pôsobí i ako stanovište pre niektoré druhy spevavcov).

Potenciálnou prirodzenou vegetáciou na nive Žitavy v danom úseku na hranici okresov Nitra a Nové Zámky sú lužné lesy nížinné (podzväz *Ulmenion*), ktoré plynule prechádzajú na chrbátoch priľahlých pahorkatín v dubovo-hrabové lesy panónske (*Quercus robur* - *Carpinionion betuli*) a vo vrcholových častiach pahorkatín v dubovocerové lesy (*Quercetum petraeae-cerris*). Uvedené lesné spoločenstvá v súčasných podmienkach na danom území neexistujú.

Vo vyššie položených lúčnych častiach rezervácie sa nachádzajú spoločenstvá triedy *Phragmiti* - *Magnocaricetea* prezentované radom *Magnocaricetalia*. V okolí centrálnej časti a v oblasti východnej meandrovitej nezarastenej depresie sa nachádzajú spoločenstvá s porastami čiastočne bultovitého charakteru z asociácie *Caricetum elatae*, *Caricetum paniculatae*, s druhmi *Carex elata*, *C. paniculata*.

V typickej močiarnnej juhovýchodnej a miestami vo východnej časti možno nájsť spoločenstvá s druhmi *Typha latifolia*, *Glyceria maxima*, patriace do zväzu *Phragmition*. Porasty *Glyceria maxima* tvoria monocenózy a postupne s pálkovými zárastami vplyvom sukcesných zmien prispievajú k zazemňovaniu voľných, do nedávna nezarastajúcich priestorov a meandrovitých depresíí. Otvorené hladiny vôd v juhovýchodnej a východnej časti lokality pokrývajú zárusty žaburinky (*Lemna minor*). Spoločenstievá plytkých vôd zväzu *Batrachion aquatilis* sú prezentovaná druhmi močiarky (*Batrachium*, sp.)

Ďalšie lokality, na ktorých bol realizovaný prieskum fauny vybraných druhov stavovcov sa nachádzajú na hranici orografických celkov Hronská pahorkatina a Žitavská pahorkatina. Sústredili sme sa na nelesné biotopy dolného Požitavia so zameraním na mokradné stanovišta nivy rieky Žitavy a priľahlé cenózy antropicky pozmenenej krajiny, reprezentované obrábanými poliami a lúkami s rôznym hospodárskym využitím ako aj samotným intravilánom obcí. Prieskum fauny cicavcov bol sústredený do piatich lokalít:

1. Žitavský luh, prírodná rezervácia, k.ú. Maňa, Michal nad Žitavou, Hronská pahorkatina

2. Gedrianske lúky, k.ú. Maňa, Hronská pahorkatina
3. Veľký kopec, k. ú. Žitavce, Hronská pahorkatina
4. Lúky pri Lúčnici nad Žitavou, k.ú. Lúčnica nad Žitavou, Žitavská pahorkatina
5. Žitava, alúvium rieky, k.ú. Michal nad Žitavou, Lúčnica nad Žitavou, Žitavce, Žitavská pahorkatina

Výsledky

Systematický prehľad zistených druhov

Rad: INSECTIVORA

Čeľaď: Erinaceidae

Jež východoeurópsky - *Erinaceus concolor* MARTIN, 1838

Jež východoeurópsky nachádza optimálne podmienky v suburbánných častiach aglomerácií. V posledných rokoch sa u tohto druhu prejavujú výrazné synurbanizačné tendencie. Nález dvoch zrazených jedincov na ceste Žitavce – Gedra je potvrdením faktu, že doprava je popri chemizácii jedným z hlavných limitujúcich faktorov existencie ježa v kultúrnej krajine.

Čeľaď: Soricidae

Dulovnica menšia - *Neomys anomalus* CABRERA, 1907

V prírodnej rezervácii Žitavský luh sme z dvoch druhov u nás žijúcich dulovníc zistili šesť jedincov dulovnice menšej. Druh preferuje vlhké a bažinaté stanovišťa, brehy pomaly tečúcich vôd a kanálov. Doklady z oblasti nivy Žitavy pochádzajú z jej horného toku (DUDICH, ŠTOLLMANN & AMBROS, 1993).

Piskor lesný - *Sorex araneus* LINNAEUS, 1758

V spoločenstve drobných cicavcov biotopu žitavského luhu patril piskor lesný k dominantným druhom. Z oblasti orografických celkov Žitavskej a Hronskej pahorkatiny je známy z viacerých lokalít v okolí obcí Vráble, Jelenec, Mochovce, Čifáre (DUDICH, ŠTOLLMANN & AMBROS, 1993).

Piskor malý - *Sorex minutus* LINNAEUS, 1766

Podobne ako predchádzajúci druh aj piskor malý tvoril dominantnú zložku v cenóze mikromamálií Žitavského luhu, ktoré sme zistili pri jednorázovom odbere vzoriek v novembri 2003. Pri použitej metóde odchyty javí sa tento druh v spoločenstvách drobných cicavcov zriedkavejším ako piskor lesný.

Bielozúbka bielobruchá - *Crocidura leucodon* (HERMANN, 1780)

Tento teplomilný druh bol zistený v osteologickom materiáli, ktorý bol získaný z vývržkov *Tyto alba*. Bielozúbka bielobruchá je známa z viacerých lokalít Hronskej pahorkatiny, kde obýva suché stanovišťa stepného a lesostepného charakteru alebo formácie kultúrnej stepi.

Bielozúbka krpátá - *Crocidura suaveolens* (PALLAS, 1811)

Okrem nepriamych dôkazov získaných z vývržkov *Asio otus* a *Tyto alba* v obciach Melek a Malá Maňa sme dva jedince druhu chytili do živolovných pascí priamo v PR Žitavský luh.

Čeľaď: Talpidae

Krt podzemný - *Talpa europaea* LINNAEUS, 1758

Druh je na Slovensku súvisle rozšírený v lesných biotopoch a na loklaitách nenarušených agrotechnikou s dostatočne vlhkými a humóznymi pôdami. Na sledovanom území dolného požitavia sme zaznamenali pobytové znaky tohto druhu na Gedrianskych lúkach, Veľkom kopci a lúkach pri Lúčnici nad Žitavou.

Rad: CHIROPTERA

Čeľaď: Vespertilionidae

Večernica pozdná - *Eptesicus serotinus* (SCHREBER, 1774)

Druh loviaci v mestách v poľnohospodárskej krajine ako aj po okrajoch lesa. V oblasti žitavskej nivy sme niekoľko exemplárov sledovali na území prírodnej rezervácie, na Gedrianskych lúkach a pasienkoch v okolí Lúčnice nad Žitavou.

Raniak hrdzavý - *Nyctalus noctula* (SCHREBER, 1774)

Na sledovanom území sme pozorovali niekoľko jedincov pri love a to priamo v rezervácii alebo na nive rieky Žitavy. Jeden z najhojnejších netopierov oblasti, pravidelne zaznamenávaný pri preletoch a love nad lokalitou. Jeden exemplár (ad. samec) odchytený 8. 8. 2001 do nárazovej siete nad riekou Žitavou.

Netopier vodný - *Myotis daubentoni* (KUHL, 1819)

Na sledovanom území hojne sa vyskytujúci druh netopiera. Pri nettingu 8. a 9. augusta nad riekou Žitavou sme odchytili spolu 32 exemplárov oboch pohlaví tohto druhu.

Netopier hvízdavý - *Pipistrellus pipistrellus* (SCHREBER, 1774)

Druh na dolnom požitaví zistený v oblasti Gedrianských lúk. Tu sme zaznamenali intenzívny lov netopiera hvízdavého nad lokalitou a pozdĺž líniových porastov. Z porastu vrb v južnej časti lokality sa ozývali sociálne hlasy (možné miesto úkrytu kolónie).

Netopier najmenší - *Pipistrellus pygmaeus*

Druh determinovaný len na základe hlasových prejavov, nutné potvrdenie fyzického výskytu. Predpokladá sa, že druh uprednostňuje lužné lesy nížin.

Rad: LAGOMORPHA

Čeľaď: Leporidae

Zajac poľný - *Lepus europaeus* (PALLAS, 1778)

Typický živočích otvorenej poľnohospodárskej krajiny. Obýva aj okraje lesov, pasienky ako aj riedke lesy s bohatším krovinným podrastom. V sledovanej oblasti nebol vzácnosťou, na priľahlých agrocénózach sme pozorovali niekoľko jedincov tohto druhu.

Rad: RODENTIA

Čeľaď: Arvicolidae

Hryzec vodný - *Arvicola terrestris* (LINNAEUS, 1758)

Na brehu starého toku rieky Žitavy, v južnej časti rezervácie sme pozorovali 1 exemplár tohto druhu, obývajúceho stanovišťa na brehoch vodných tokov, kanálov, mokradí a retenčných nádrží.

Hraboš poľný - *Microtus arvalis* (PALLAS, 1779)

Bežný druh trvalých trávnych porastov ako aj kultúr a úhorov. Pozorovali sme ho na všetkých sledovaných lokalitách.

Hraboš podzemný - *Pitymys subterraneus* (DE SELYS-LONGCHAMPS, 1836)

Jediný exemplár tohto druhu sme zistili na mokradiach prírodnej rezervácie Žitavský luh. Z územia Žitavskej pahorkatiny zaznamenaný na viacerých lokalitách prevažne vlhkého a mokradného charakteru (ŠTOLLMANN DUDICH AMBROS, 1997).

Ondatra pižmová - *Ondatra zibethica* (LINNAEUS, 1766)

Tento nepôvodný, na území Slovenska však úplne aklimatizovaný druh sme pozorovali na skúmanom úseku dolného toku rieky Žitavy. Z územia Hronskej pahorkatiny je druh uvádzaný viacerými autormi (DEMETER 2002, MADLEN 1969)

Čeľaď: Muridae

Ryšavka žltohrdlá - *Apodemus flavicollis* (MELCHIOR, 1834)

Ryšavka žltohrdlá preferuje lesné biogeocenózy, pobrežné porasty ako aj pásy krovín a stromoradií v otvorenej krajine. Na sledovanom území sme tento druh zaznamenali len v PR Žitavský luh. Ostatné doklady pochádzajú s vývržkov sov (tab.2).

Ryšavka myšovitá - *Apodemus microps* KRATOCHVIL ET ROSICKY, 1952

Na území Slovenska typický druh spoločenstiev drobných cicavcov kultúrnej stepi. V našej vzorke pochádza väčšina dokladov o výskyte tohto druhu z vývržkov. V povodí Žitavy doložený z Viesky nad Žitavou z vývržkov myšiarky ušatej (OBUCH 1989) a s Vrábel.

Ryšavka krovinná - *Apodemus sylvaticus* (LINNAEUS, 1758)

Na rozdiel od predchádzajúceho druhu ryšavky uprednostňuje nelesné formácie, ale obýva aj galériové lesy, riedke agáčiny a fragmenty pôvodných lesov pahorkatín južného Slovenska. V našom materiáli z vývržkov sov na Požitaví tvoril dominantnú zložku medzi ryšavkami.

Myška drobná - *Micromys minutus* (PALLAS, 1771)

Druh obývajúci nížiny a stredné polohy Slovenska, kde uprednostňuje vlhšie stanovišťa (*Phragmition*, *Magnocaricion*), čo korešponduje s naším zistením myšky na území PR Žitavský luh. Myška drobná je známa aj z horného a stredného toku Žitavy (ŠTOLLMANN DUDICH AMBROS, 1997).

Myš domová - *Mus musculus* LINNAEUS 1758

Synantropný druh, prítomnosť ktorého sme na sledovanom území zistili len z kostrových pozostatkov vo vývržkoch sov.

Myš kopčiarka - *Mus spicilegus* PETÉNYI, 1882

Z faunistického hľadiska je zaujímavý odchyt 1 exemplára *Mus spicilegus* v suchej časti rezervácie. Údaj z Žitavského luhu dopĺňa poznatky o rozšírení kopčiarky na Slovensku. Druh je doložený z viacerých lokalít južného Slovenska, prevažne z Podunajskej roviny (ŠTOLLMANN 2000), z územia Hronskej pahorkatiny sme ho pozorovali na dolnom toku povodia potoka Paríž. Prítomnosť druhu je možné identifikovať na základe výskytu typických zemných stavieb (kopcov) v neskorších jesenných mesiacov na nepooraných poliach po kultúrach alebo na úhoroch.

Potkan hnedý - *Rattus norvegicus* (BERKENHOUT, 1769)

Pri prehľadávaní riečnych brehov rieky Žitavy sme zaznamenali trus väčšieho hlodavca, pravdepodobne druhu *Rattus norvegicus*.

Rad: CARNIVORA

Čeľad': Canidae

Líška hrdzavá - *Vulpes vulpes* (LINNAEUS, 1758)

Pobytové znaky prítomnosti tohto druhu sme zistili na lokalite PR Žitavský luh. Na sledovanej lokalite ako aj v širšom okolí najväčší predátor.

Čeľad': Mustelidae

Kuna skalná - *Martes foina* (ERXLEBEN, 1777)

Druh topicky a troficky preferujúci otvorenú krajinu, prípadne okraje lesov a poľných remízok. Preniká do osád, za posledné roky bola kuna pozorovaná aj v centrách veľkých miest. Prítomnosť kuny skalnej v oblasti PR Žitavský luh sme určili podľa prítomnosti pobytových znakov - trusu nájdeného na poľnej ceste.

Lasica hranostaj - *Mustela erminea* LINNAEUS, 1758

Jeden exemplár druhu bol pozorovaný na hrádzi v blízkosti PR Žitavský luh.

Lasica myšožravá - *Mustela nivalis* LINNAEUS, 1766

Účastníkmi prieskumu bol pozorovaný jedinec lasice myšožravej v blízkosti stanového tábora. Druh obýva lesy ako aj stanovištia v otvorenej poľnohospodárskej krajine. Živí sa drobnými hlodavcami a hmyzožravcami, napadá však aj väčšie cicavce ako sysle, chrčky, mladé zajace a králiky.

Jazvec lesný - *Meles meles* (LINNAEUS, 1758)

Jazveca lesného sme na sledovanom území nepozorovali ale podľa informácií miestnych poľovníkov osídľuje noru v severnej časti lokality Veľký kopec.

Vydra riečna - *Lutra lutra* (LINNAEUS, 1758)

Podľa prítomnosti trusu sme na skúmanom území zistili výskyt vydry riečnej na dvoch lokalitách. Prítomnosť vydry sme dokázali nálezom staršieho trusu na brehoch Žitavy a čerstvými stopami na brehu starého toku Žitavy, na južnom okraji rezervácie.

V povodia Žitavy je vydra uvádzaná z viacerých lokalít dolného toku – Dvory nad Žitavou, Dolný Ohaj (MAŠEK 1963, KADLEČÍK & URBAN 1996, KADLEČÍK 1998). Na hornom toku Žitavy sme pozorovali pobytové znaky vydry na lokalite Žiare a pri Jedľových Kostol'anoch (AMBROS, SLOBODNÍK, nepublikovaný údaj).

Rad: ARTIODACTILA

Čeľad': Cervidae

Srniec hôrny - *Capreolus capreolus* (LINNAEUS, 1758)

Na nelesných stanovištiach sme zaznamenali prítomnosť tohto druhu pôvodne lesného cicavca, ktorý sa prispôbil poľnohospodárskej krajine.

Súhrn

V rokoch 2001 pri príležitosti konania Tábora ochrancov prírody a v roku 2003 pri mapovaní európsky významných druhov živočíchov sme získali údaje o faune cicavcov prírodnej rezervácie Žitavský luh a niekoľkých lokalít stredného a dolného toku rieky Žitavy. Priamym pozorovaním alebo odchytom sme na sledovanom území zistili 30 druhov cicavcov z radov Insectivora, Chiroptera, Lagomorpha, Rodentia, Carnivora, Artiodactila. Za pozoruhodné z hľadiska faunistického a zoogeografického možno považovať nálezy niektorých druhov: dulovnice menšej - *Neomys anomalus* CABRERA, 1907, myši kopčiarky - *Mus spicilegus* PETÉNYI, 1882 a vydry riečnej - *Lutra lutra* (LINNAEUS, 1758).

Literatúra

- AMBROS M., 1988: Fauna roztočov (Acari: Mesostigmata) drobných zemných cicavcov (Insectivora, Rodentia) južného Slovenska, s. 51-61. In: TAJCNÁROVÁ E. & MURÁNSKY P. (eds.), Zborník odborných prác 5. Západoslovenského TOPu – Kamenín (Bratislava), 123 s.
- BARUŠ a kol., 1989: Červená kniha ohrozených a vzácných druhů rastlin a živočichů ČSSR. Díl 2. Kruhoústí, ryby, obojživelníci, plazy, savci. Státní zemědělské nakladatelství, Praha, 136 s.
- DEMETER G., 2002: Ornitocenózy intenzívne využívanej krajiny, s. 70. Diplomová práca, Fakulta ekológie a environmentalistiky, Technická univerzita, Banská Štiavnica.
- DUDICH A., ŠTOLLMANN A. & AMBROS M., 1993: K poznaniu mikromamálií s ektoparazitov Ponitria. 2. Drobné zemné cicavce (Insectivora, Rodentia) okresu Nitra. Rosalia (Nitra), 9, s. 209-240.
- KADLEČÍK J. & URBAN P., 1996: Ako je s vydrou na juhozápadnom Slovensku. s. 34-37. In: KADLEČÍK J., URBAN P. & TOMAN A. (eds.), Vydra (Banská Bystrica), 7, s. 84.
- KADLEČÍK J., 1998: Poznámky k rozšíreniu vydry riečnej (*Lutra lutra*) v oblastiach priľahlých k riekam Morava a Dunaj v rokoch 1994-1998. s. 17-22. In: KADLEČÍK J., URBAN P. & TOMAN A. (eds.), Vydra (Banská Bystrica), 8, s. 48.
- JANČOVÁ A., 1999: Ekologická charakteristika zoskupení drobných zemných cicavcov v ekosystémoch Mochovciac a Jaslovských Bohuníc, s. 299-302. In: Biologické dni, Zborník referátov, Fakulta Mateja Bela v Banskej Bystrici.
- JANČOVÁ A., 2002a: Spoločenstvo drobných zemných cicavcov a populačná biológia *Apodemus flavicollis* v lesných ekosystémoch okolia Mochoviec. Ochrana prírody, 21, s.151-158.
- JANČOVÁ A., 2002b: Zmeny v spoločenstve drobných zemných cicavcov v lesných ekosystémoch Mochoviec, pp.301-302. In: Biologické dni, Zorník referátov z medzinárodnej vedeckej konferencie Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre.
- MADLEN J., 1969: Príspevok k topografickému rozšíreniu ondatier v povodí Hrona. Zborník Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Trnave. Prírodné vedy, 3, s. 209-221.
- MAŠEK O., 1963: Vydry v Hornom Ohaji. Poľovníctvo a rybárstvo, 15, 4, s. 21.
- OBUCH J., 1989: Náčrt premenlivosti potravy myšiarky ušatej (*Asio otus*). Tichodroma, 2, s. 49-62.
- ŠTOLLMANN A., DUDICH A. & AMBROS M., 1997: Krátka správa o faune drobných zemných cicavcov (Mammalia) z okolia Jadrovej elektrárne Mochovce. Rosalia (Nitra) 12, s. 231-235.
- ŠTOLLMANN A., 1998: Myš kopčiarka - živý pamätník Jána Šalamúna Petényiho. Chránené územia Slovenska, 35, s. 33.
- VONDRÁČEK J. & HOŠEK V., 1984: Príspevek k potravní ekologii sovy pálené (*Tyto alba*) z oblasti jižního Slovenska. Ochrana přírody, 5, s. 137-147.
- ŠTOLLMANN A., 2000: Ad vocem: *Mus spicilegus* Petényi, 1882. s.111-114. In: URBAN P. (ed.), Výskum a ochrana cicavcov na Slovensku (Banská Bystrica), 4, s. 191.

BARUŠ a kol, 1989: Červená kniha ohrožených a vzácných druhů rostlin a živočichů ČSSR. Díl 2. Kruhoústí, ryby, obojživelníci, plazy, savci. Státní zemědělské nakladatelství, Praha, 136 s.

ŽIAK D. & URBAN P., 2001: Červený (ekozozologický) zoznam cicavcov (Mammalia) Slovenska. s.154-156. In: BALÁŽ D., MARHOLD K. & URBAN P. (eds.), Červený zoznam rastlín a živočichov Slovenska, Ochrana prírody 20 (Suppl.), 160 s.

TABUĽKA 1. Prehľad zistených druhov cicavcov na lokalitách (1 - PR Žitavský luh, 2 - Gedrianske lúky, 3 - Veľký kopec, 4 - Lúky pri Lúčnici nad Žitavou, 5 - rieka Žitava, + - prítomnosť druhu na lokalite, - druh na lokalite nezistený)

Druh/číslo lokality	1	2	3	4	5
<i>Erinaceus concolor</i> MARTIN, 1838	2	+	-	+	-
<i>Neomys anomalus</i> CABRERA, 1907	6	-	-	-	-
<i>Sorex araneus</i> LINNAEUS, 1758	29	-	-	-	-
<i>Sorex minutus</i> LINNAEUS, 1766	10	-	-	-	-
<i>Crocidura suaveolens</i> (PALLAS, 1811)	2	-	-	-	-
<i>Talpa europaea</i> LINNAEUS, 1758	-	+	+	+	-
<i>Eptesicus serotinus</i> (SCHREBER, 1774)	+	3	-	1	-
<i>Myotis daubentoni</i> (KUHLE, 1819)	-	2	-	-	32
<i>Nyctalus noctula</i> (SCHREBER, 1774)	+	+	-	-	1
<i>Pipistrellus pipistrellus</i> (SCHREBER, 1774)	-	+	-	-	-
<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	-	1	-	-	-
<i>Lepus europaeus</i> (PALLAS, 1778)	+	+	-	-	-
<i>Arvicola terrestris</i> (LINNAEUS, 1758)	1	-	-	-	-
<i>Microtus arvalis</i> (PALLAS, 1779)	9	3	+	+	-
<i>Pitymys subterraneus</i> (DE SELYS-LONGCHAMPS, 1836)	1	-	-	-	-
<i>Ondatra zibethica</i> (LINNAEUS, 1766)	-	-	-	-	+
<i>Apodemus flavicollis</i> (MELCHIOR, 1834)	7	-	-	-	-
<i>Apodemus microps</i> KRATOCHVIL ET ROSICKY, 1952	1	-	-	-	-
<i>Apodemus sylvaticus</i> (LINNAEUS, 1758)	1	-	-	-	-
<i>Micromys minutus</i> (PALLAS, 1771)	3	-	-	-	-
<i>Mus spicilegus</i> PETÉNYI, 1882	1	-	-	-	-
<i>Rattus norvegicus</i> (BERKENHOUT, 1769)	-	-	-	-	+
<i>Vulpes vulpes</i> (LINNAEUS, 1758)	+	-	-	-	-
<i>Martes foina</i> (ERXLEBEN, 1777)	+	-	-	-	-
<i>Mustela nivalis</i> LINNAEUS, 1766	1	-	-	-	-
<i>Mustela erminea</i> LINNAEUS, 1758	1	-	-	-	-
<i>Meles meles</i> (LINNAEUS, 1758)	-	-	+	-	-
<i>Lutra lutra</i> (LINNAEUS, 1758)	+	-	-	-	+
<i>Capreolus capreolus</i> (LINNAEUS, 1758)	+	+	-	-	-

TABUĽKA 2. Prehľad druhov cicavcov zistených vo vývržkoch sov

Druh/Lokalita	<i>Asio otus</i>			<i>Tyto alba</i>	<i>Strix aluco</i>	spolu
	Žitavce	Melek	Kmeťovo	Malá Maňa	Žitavce	
<i>Sorex araneus</i> LINNAEUS, 1758	0	1	0	1	0	2
<i>Sorex minutus</i> LINNAEUS, 1766	0	1	0	1	0	2
<i>Crocidura suaveolens</i> (PALLAS, 1811)	0	1	0	3	0	4
<i>Crocidura leucodon</i> (HERMANN, 1780)	0	0	0	2	0	2
<i>Talpa europaea</i> LINNAEUS, 1758	0	0	0	0	1	1
<i>Microtus arvalis</i> (PALLAS, 1779)	123	32	16	36	0	207
<i>Pitymys subterraneus</i> (DE SELYS-LONGCHAMPS, 1836)	0	1	0	0	0	1

<i>Apodemus flavicollis</i> (MELCHIOR, 1834)	1	2	0	0	1	4
<i>Apodemus microps</i> KRATOCHVIL ET ROSICKY, 1952	1	2	0	0	0	3
<i>Apodemus sylvaticus</i> (LINNAEUS, 1758)	8	9	1	2	0	20
<i>Micromys minutus</i> (PALLAS, 1771)	1	0	0	1	0	2
<i>Mus musculus</i> PETÉNYI, 1882	8	0	1	0	4	13
spolu	142	49	18	46	6	261

TABUĽKA 3: Ekosozologické zhodnotenie a ohrozenosť cicavcov zistených na sledovaných lokalitách.

1 - Chránené druhy podľa Zákona NR SR 546/2002, druhy európskeho významu (**Eu**), druhy národného významu (**Na**), **2** - Druhy uvedené v prílohách Bonnskej konvencie, **3** - Druhy uvedené v prílohách Bernskej konvencie, **4** - Druhy uvedené v prílohe Smernice 92/43/EEC (Habitats Directive), **5** - Druhy uvedené v Červenej knihe SR, (BARUŠ a kol, 1989), **6** - Druhy uvedené v zozname cicavcov Slovenska (ŽIAK D. & URBAN P., 2001), **DD** – údajovo nedostatočný, **LR:nt** – menej ohrozený: takmer ohrozený **LR:lc** - menej ohrozený: najmenej ohrozený **VU** – zraniteľný, **V** – ohrozený, **I** – vyžadujúci pozornosť, **E** – kriticky ohrozený.

druh	Ekosozologický štatút				Ohrozenosť	
	1	2	3	4	5	6
<i>Erinaceus concolor</i> MARTIN, 1838	Na				I	DD
<i>Neomys anomalus</i> CABRERA, 1907	Na		3		E	LR:nt
<i>Sorex araneus</i> LINNAEUS, 1758	Na		3			
<i>Sorex minutus</i> LINNAEUS, 1766	Na		3			
<i>Crocidura suaveolens</i> (PALLAS, 1811)	Na		3			LR:lc
<i>Talpa europaea</i> LINNAEUS, 1758	Na		3		I	LR:lc
<i>Eptesicus serotinus</i> (SCHREBER, 1774)						
<i>Myotis daubentoni</i> (KUHLE, 1819)	Eu	2	2	4	I	DD
<i>Nyctalus noctula</i> (SCHREBER, 1774)	Eu	2	2	4		LR:lc
<i>Pipistrellus pipistrellus</i> (SCHREBER, 1774)	Eu	2	2	4	I	LR:lc
<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	Eu	2	3	4	V	LR:lc
<i>Lepus europaeus</i> (PALLAS, 1778)						DD
<i>Arvicola terrestris</i> (LINNAEUS, 1758)			3		I	LR:lc
<i>Microtus arvalis</i> (PALLAS, 1779)						
<i>Pitymys subterraneus</i> (DE SELYS-LONGCHAMPS, 1836)						
<i>Ondatra zibethica</i> (LINNAEUS, 1766)						
<i>Apodemus flavicollis</i> (MELCHIOR, 1834)						
<i>Apodemus microps</i> KRATOCHVIL ET ROSICKY, 1952						
<i>Apodemus sylvaticus</i> (LINNAEUS, 1758)						
<i>Micromys minutus</i> (PALLAS, 1771)						
<i>Mus spicilegus</i> PETÉNYI, 1882						LR:lc
<i>Rattus norvegicus</i> (BERKENHOUT, 1769)						DD
<i>Vulpes vulpes</i> (LINNAEUS, 1758)						
<i>Martes foina</i> (ERXLEBEN, 1777)						
<i>Mustela nivalis</i> LINNAEUS, 1766			3			DD
<i>Mustela erminea</i> LINNAEUS, 1758			3			LR:lc
<i>Meles meles</i> (LINNAEUS, 1758)	Na		3			
<i>Lutra lutra</i> (LINNAEUS, 1758)			3		V	VU
<i>Capreolus capreolus</i> (LINNAEUS, 1758)	Eu		2	2,4	V	VU
<i>Erinaceus concolor</i> MARTIN, 1838			3			

Recenzent:

RNDr. ANDREJ STOLLMANN

Krivá č.3

947 01 Hurbanovo